

Per un sindicalisme alternatiu

l'esquerda

www.cgtcatalunya.cat/cgtense • cgtense@cgtcatalunya.cat • DL 36887/92

Federació
d'Ensenyament
de CGT
de Catalunya
Via Laietana, 18,
Planta 9
08003 Barcelona

gener 08

NO a la Llei d'Educació de Catalunya

L'ensenyament públic no es ven!

El Document de Bases de la Llei d'Educació Catalana perfila un model de sistema educatiu adaptat als preceptes neoliberals que emanen d'institucions com el Fons Monetari Internacional (FMI) o el Banc Mundial (BM) -i es concreten en les directives de l'Organització Mundial de Comerç i de la UE en els tractats de Lisboa o la directiva Bolkestein- que responen bàsicament a dues consignes: 1) Els ciutadans que poden pagar determinats serveis (com sanitat o ensenyament) han de contribuir al seu finançament, de manera que l'estat oferirà aquest servei, de forma gratuïta i amb caràcter assistencial, únicament als segments de la població que no disposin dels recursos econòmics suficients. 2) Sempre que la prestació d'un servei públic pugui generar un benefici econòmic es transferirà la seva prestació al sector privat. Així es considera desitjable el traspàs de fons del sector públic al sector privat amb l'objectiu més o menys encobert de privatitzar els beneficis que generin i socialitzar les càrregues associades.

D'altra banda, el model d'organització i gestió dels Centres Educatius descrits en les Bases de la LEC respon a un seguit de criteris que inicialment es van desenvolupar en la indústria de l'automòbil al Japó, que de seguida es va aplicar a tota l'activitat industrial i posteriorment a les empreses de serveis. Aquests criteris generals són:

* Partir de la base que qui millor coneix la seva feina és el treballador o la treballadora. Ningú millor que ell sap on es troben els problemes de producció i l'empresa convergeix en un problema de supervivència que sàpiga trobar-hi la millor solució.

* En conseqüència, es permet als treballadors i a les treballadores decidir sobre com organitzen la seva feina però sempre sotmesos al compliment d'uns objectius fixats per l'empresa. La incentivació salarial no és individual sinó col·lectiva i depèn del grau de compliment d'aquests objectius. En el cas de la LEC, l'àmbit de decisió del professorat quedarà reduït a la programació i ensenyament, l'avaluació de l'alumnat i la recerca experimental i millora dels processos educatius, al temps que el finançament del centre

Anàlisi de la Llei d'Educació de Catalunya a la llum de les dades del PISA

Ponent
Av. Catalunya, 1r
25002 Lleida
cgtenselleida@gmail.com

Girona
Av. Sant Narcís, 28, entl 2a
17005 Girona
cgt_gir@cgt.es

Camp de Tarragona
Rambla Nova, 97, 2n, 1a
43001 Tarragona
cgttarragona@cgt.es

Barcelona
Via Laietana, 18, Planta 9
08003 Barcelona
cgtense@cgtcatalunya.cat

dependrà del grau d'assoliment dels objectius.

* L'assoliment dels objectius requereix que els treballadors i les treballadores es reuneixin i parlin de quina és la millor manera d'organitzar el treball. D'aquesta manera, es dona l'apariència de participació democràtica en la gestió de l'empresa, però totes les decisions que van més enllà del que afecta directament el lloc de treball són preses pels diferents òrgans directius. D'aquesta manera, les treballadores i els treballadors són exclosos de totes les decisions que afectin l'organització global de la producció, la gestió econòmica i la fixació dels objectius que queden sota el control absolut de la direcció. És en aquest sentit que la nova Llei retalla les competències del Claustre, suprimeix els consells escolars de manera que elimina els òrgans de participació de la comunitat educativa en la gestió del centre alhora que potencia la funció directiva i reserva

per al director o la directora totes les decisions importants.

D'aquesta manera, els criteris d'organització i gestió dels Centres prenen com a model els nous sistemes de gestió i d'organització industrial que, lluny d'aprofitar els avantatges que ofereix la tecnologia per millorar les condicions sociolaborals dels treballadors i les treballadores, són utilitzats per incrementar de manera exponencial el benefici econòmic de les empreses. Aplicar aquests mètodes als serveis públics serveix al doble objectiu de desregular les condicions laborals dels treballadors i les treballadores i, al mateix temps, dona la coartada ideològica per a la seva privatització i per tant la supeditació dels objectius pedagògics i socials als resultats econòmics.

Anàlisi de la LEC

La LEC...

Culpabilitza el professorat i la gestió pública

Partint d'una diagnosi tramposa del sistema educatiu, en el capítol I de la LEC se citen, entre les raons educatives que aconsellen un canvi, que *«el fracàs escolar continua essent massa elevat i l'abandonament prematur (...) Són uns quants exemples d'indicadors d'un rendiment escolar insatisfactori (...), per sota de l'exigible (...)»*. El mateix text reconeix, tot i que no els esmenta, que *«hi ha factors exògens al sistema educatiu (...)»* però se n'obliden ràpidament i cerquen la fórmula de sempre per assenyalar que *«no es poden ignorar altres factors endògens (...): un professorat que no està ben format ni «assimila» la legislació educativa; un currículum no «idoni»; i sobretot un model organitzatiu escolar, encara massa rigid i poc eficient, que no tradueix l'increment de recursos en resultats suficientment positius. (...) una mena de llei de rendiments decreixents del sistema educatiu (...)*.

CGT, amb les dades del PISA, afirmem que...

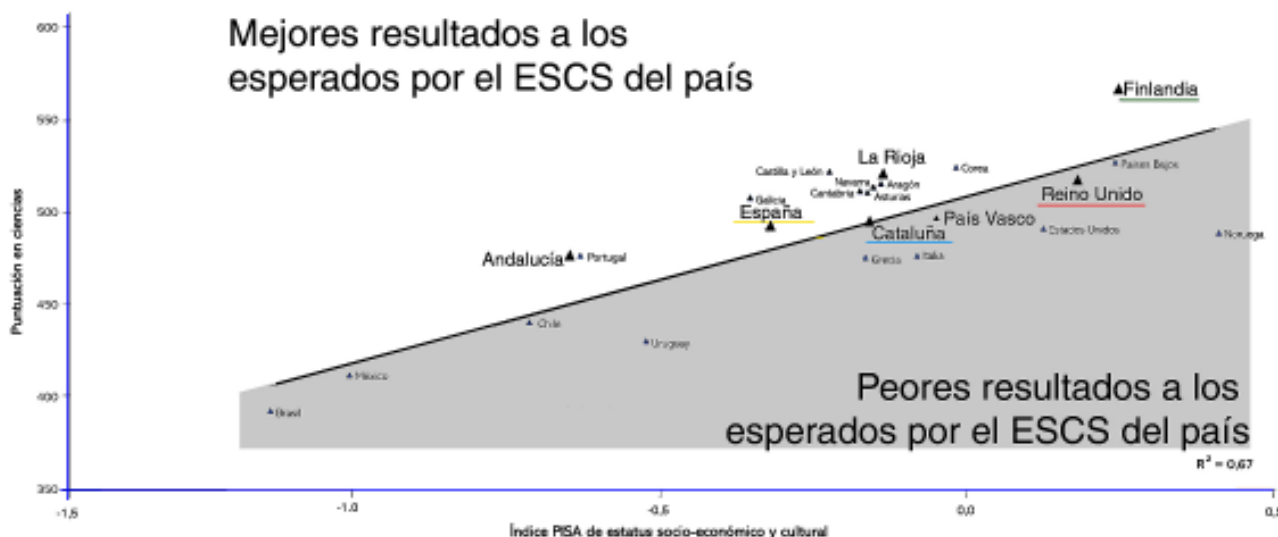
Els resultats estan determinats per les condicions socioeconòmiques i per modificar-los cal més inversió

L'informe PISA medeix aquests factors «exògens» amb l'índex ESCS –Econòmic, Social i Cultural- en el qual es quantifiquen els ingressos familiars, el tipus de treball i estudis dels pares, les mares o les i els tutors. Si es vol millorar seriosament aquesta premissa, cal una política per apujar sours, reduir la precarietat i potenciar l'educació de mares, pares i tutors. Així, mentre l'informe PISA demostra que els factors «exògens» són determinants, en les bases de la LEC s'assenyalen com a principals responsables d'un rendiment insatisfactori del sistema educatiu, el professorat, el currículum i, sobretot, una gestió ineficaç de la pública.

El PISA afirma que els sistemes educatius són modificadors dels índexs socioeconòmics i que tenen com a «**prerequisit**» **la inversió educativa**. La LEC l'obvia per amagar que la inversió educativa és la meitat que l'espanyola respecte al PIB, o un terç de la finlandesa. **El percentatge català (2,1% del PIB)** està calculat amb el mateix criteri que el de la Fundació Bofill, en relació al PIB català. El Departament, en canvi, ho fa respecte al de l'estat ja que diuen que els diners vénen de Madrid, que els reparteix de forma igual entre tots els i les estudiants de l'estat. Per què no reivindiquen el finançament necessari enlloc d'obviar una mancança crucial del nostre sistema educatiu?

Gràfic II.3.2

Relación entre la puntuación en ciencias y el índice PISA de estatuts social, econòmic i cultural

Font: Publicació del MEC de l'Informe PISA 06. Desembre 07

Fixeu-vos on queden Catalunya i Euskadi, després de corregir les notes amb l'ESCS, respecte a l'Estat espanyol! O el Regne Unit respecte a Finlàndia. Perquè, a part de quant s'inverteix, cal veure on es fa.

La LEC ...

Postula la privatització de l'ensenyament prenent com a model la concertada

2

CGT, amb el PISA, afirmem que...

Privatització no és més qualitat, però sí més desigualtat

En el capítol IV, la LEC desenvolupa les bases de la llei. El punt 4 diu textualment: «Els criteris que s'han determinat (...) sobre l'organització dels centres públics han tingut un caràcter excessivament uniformitzador, deixant poc marge de decisió als equips directius i pedagògics. Aquesta rigidesa contrasta amb la més alta capacitat d'autoorganització que demostren els centres privats concertats.»

Què volia dir realment el Conseller quan va definir LEC?

És a dir, s'opta per la privatització de l'escola pública sota la premissa d'equiparar excel·lència i concertada. El PISA demostra que això no és així: la màxima excel·lència és a Finlàndia amb un 2% d'alumnat a la privada. Per contra, cal recordar que Catalunya i Euskadi, que treien pitjor puntuació respecte a l'Estat espanyol (gràfic superior): tenen més concertada que la mitjana estatal.

En canvi, l'informe PISA demostra amb dades que la privatització no genera més qualitat, sinó més desigualtat. El sistema britànic té un fort traspàs de fons públics a mans privades, en base a la privatització de la gestió dels centres públics i la de les zones educatives on estan, cercant la màxima competitivitat entre centres. Les dades demostren que el model britànic no arriba als resultats de Finlàndia quant a qualitat educativa, però sí a un màxim de desigualtat (gràfic de la pàgina següent).

Per tant, atribuir l'excel·lència a la gestió privada com es fa a Catalunya -on ja prop d'un terç del pressupost públic se'n va a la concertada- no és més que un pretext per ampliar el ventall de privatitzacions, seguint

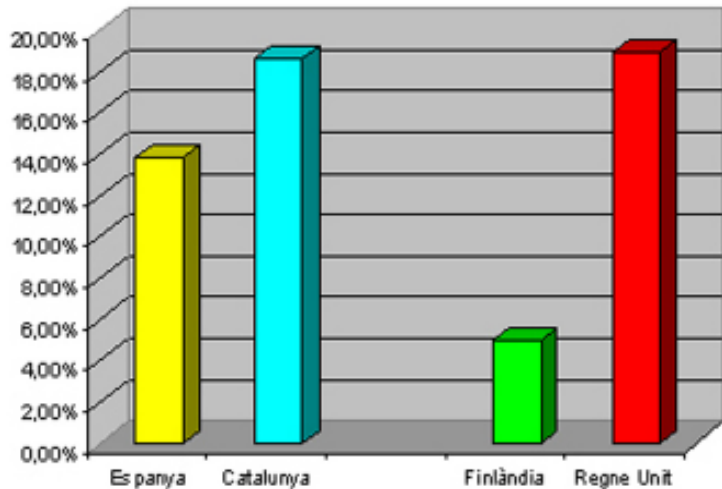
El servei públic d'educació definit per la LEC suposa la dissolució definitiva de l'escola pública en un ampli ventall de vies per fer negocis amb la prestació del «servei» i que van des de la privatització del centres de titularitat pública fins a «l'externalització» de determinats serveis. En el punt 2 del mateix capítol IV, podem llegir: *«El servei públic d'educació català es caracteritza per l'oferta mixta de serveis educatius. (...) la prestació educativa anirà a càrrec del conjunt de centres públics i privats sostinguts amb fons públics, amb independència de quina en sigui la titularitat.»*

Més endavant, s'obre la possibilitat de formes de **gestió indirecta** *«Concretament, es recull la gestió municipal de centres públics, més enllà de les possibilitats que actualment hi ha (...) també es podria obrir la possibilitat de gestió de centres de titularitat pública a entitats cooperatives i sense ànim de lucre o a equips de professionals»* Cal recordar que «la Caixa» està considerada entitat «sense ànim de lucre»?

Pel que fa a la planificació de l'oferta educativa, el punt 3 diu textualment: *«La zona educativa s'ha d'entendre com la unitat de gestió que conté, com a mínim, tots els elements que poden constituir una oferta educativa completa, tret de la formació professional».* -És a dir, agrupa centres i serveis educatius tant públics com privats, i a més, defineix la figura d'un superdirector, és clar, només per als centres públics-

el model britànic de zones, però això no augmentarà la qualitat del sistema sinó que aprofundirà la segregació i la formació de guetos educatius a l'escola pública.

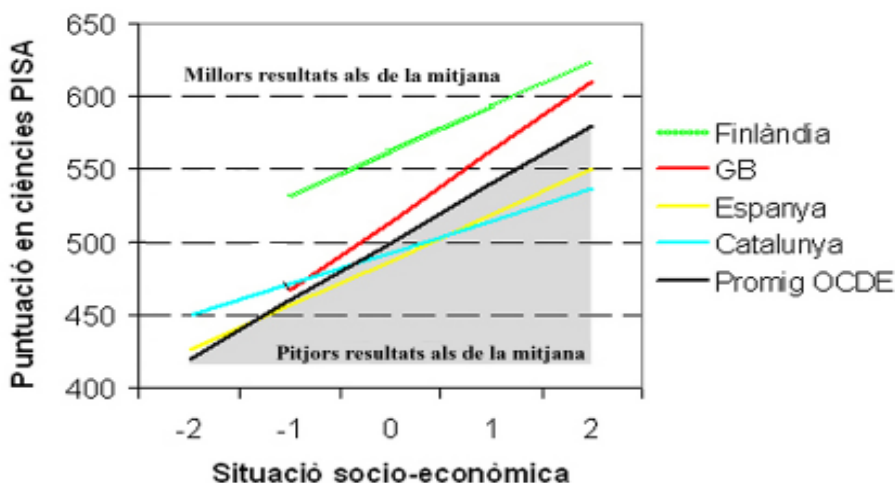
Desigualtats generades per cada sistema: variació de resultats inter-centres

Font: Informe PISA 06 (versió original)

D'acord amb això, PISA presenta dos models i conclou: «Dos missatges diferents emergeixen com a camins per augmentar –la puntuació–, el de la qualitat i el de l'equitat. La segregació socioeconòmica pot portar beneficis als i a les alumnes avantatjades que milloraran els resultats de l'elit i, potser com a conseqüència, faran pujar el promig dels resultats a costa de rebaixar l'equitat. En canvi, aquest dilema pot ser resolt, com **demostran alguns països com Finlàndia que han aconseguit quotes d'alta qualitat i simultàniament una alta equitat.»**

Modificació que introdueix cada sistema en el rendiment de l'alumnat (segons el seu nivell socio-econòmic)

Font: Informe PISA 06 (versió original)

Observeu que l'alumnat català més desafavorit, que és el que va a la pública, supera la mitjana del PISA pel que fa a resultats, mentre que el més benestant, que va a la privada, no hi arriba. Ni el MEC ni el Departament ho esmenten. Ja han triat el model: el que ens acosta al model britànic i ens allunya del finlandès.

La LEC ...

CGT, afirmem que...

Aposta per la jerarquització i gestió empresarial dels centres públics.

3

Cal autonomia pedagògica i gestió democràtica

Dins el capítol IV del document, l'apartat 5 estableix les noves característiques de la funció docent, creant una estructura piramidal en el cim de la qual es troba el director o directora del centre. Així, es pot llegir textualment: *«la Llei caracteritzarà la funció directiva en un sentit professionalitzador i amb unes condicions de treball pròpies i clarament diferenciades de la resta de personal docent.»* En relació amb l'autonomia de gestió, es diu el següent: *«Les direccions dels centres disposaran d'un marge d'acció rellevant per consolidar un equip professional suficient que asseguri la gestió del centre, tant a nivell pedagògic com administratiu i de recursos.»* Finalment, es diu: *«pel que fa a l'autonomia de la gestió de recursos humans, la Llei facultarà els centres educatius per definir els perfils de professorat necessaris per poder tirar endavant el seu projecte, de tal manera que, en la mesura que els professors s'adaptin i s'identifiquin amb el projecte educatiu, es puguin consolidar plantilles (...) En relació amb l'autonomia econòmica, la Llei possibilitarà que els centres disposin de recursos econòmics (...) així com de la facultat de contractar els serveis necessaris i més adequats per als objectius que s'hagin marcat.»*

Mentre el model «d'excel·lència» finlandès és el de l'autonomia en el vessant pedagògic, el model de la LEC, com el britànic, és el de la privatització de la gestió dels recursos, i la jerarquització de les relacions entre el professorat. El document no fa esment enlloc de claustres, consells escolars, o altres organismes de gestió col·lectiva i participació democràtica.

La LEC ...

CGT, amb el PISA, afirmem que...

Suposa la desregulació de les condicions laborals del professorat.

4

Calen condicions laborals regulades, reconeixement salarial i treball en equip

La LEC desregula les condicions laborals del personal, elimina el treball en equip i avalua i finança en funció dels «resultats». En el mateix punt 5 es diu: *«Així, els sistemes de provisió de llocs de treball docents en centres públics (...) permetran una definició de perfils que, en els casos que sigui necessari, vagin més enllà de l'estructura estàtica d'especialitats (...)»*

«Entre les diverses variants del concepte de destinació o lloc de treball, la Llei considerarà tant els centres docents com les zones escolars (...)»

I també es pot llegir: *«En el cas particular dels centres públics, on funcionaris docents exerceixen la docència, els mecanismes de la funció pública han de ser compatibles amb la resta de principis que introdueix la Llei (autonomia dels centres, caràcter de servei públic de l'educació, professionalització de les*

L'informe PISA demostra clarament que no hi ha cap relació entre la desregulació laboral i la qualitat del sistema educatiu.

Malgrat tot, les propostes de la LEC, novament d'acord amb el model britànic, van en el camí de potenciar la direcció desregulant les condicions laborals del professorat. Per què no se segueix el finlandès, on es valora el treball en equip? Veieu sinó el temps dedicat a docència i el d'estada al centre (a Finlàndia menys hores lectives que aquí però les mateixes al centre per treball col·lectiu), o el reconeixement de la tasca docent amb el preu/hora lectiva que a Finlàndia es paga al professorat, superior del que es paga a l'Estat espanyol ... i els nostres sous a Catalunya encara estan més avall que al conjunt de l'Estat!

Un altre cop, les receptes neoliberals no es basen en dades objectives sinó en el pressupost ideològic que la desregulació laboral i la mà dura amb els treballadors i

direccions dels centres, adequació a les necessitats educatives canviants, etc.).»

Ni esmenta treballs en equip: coordinacions, departaments,... Tampoc mesures pedagògiques com retirar la sisena o garantir reforços i desdoblaments, però sí les tasques educatives quotidianes de caire individual, afegint que «*La Llei establirà un marc general per a l'avaluació de l'exercici de la docència dels funcionaris públics docents.*» Ja que els centres seran avaluats i finançats segons els «resultats», està implícit que el nombre d'aprovat serà un element de pressió de les direccions sobre el professorat i de la nostra avaluació.

les treballadores són el mètode més eficient per millorar resultats.

Què ens estan demanant en fer dependre finançament i avaluació de resultats numèrics?

- Que **maquillem els resultats** amb graduats, oblidant-nos de la qualitat de l'ensenyament?

- Que **rebaixem els nivells, modificant currículums, sobretot en zones desfavorides, per mantenir el finançament el curs següent?**

La LEC, per aquest mitjà, ens vol fer còmplices de la degradació i la perversió del sistema segregador i mercantilista que vol implantar.

La LEC ...

Perpetua la marginació i privatització de l'educació pública no obligatòria.

5

CGT, amb el PISA, afirmem que...

Cal oferta pública de 0-3, FP, ensenyaments artístics i adults.

El punt 2 de les bases de la llei respecte als ensenyaments artístics assenyalava el següent: «*les ofertes de formació artística, (...) –es definiran- en funció del nivell de formació, la tipologia del territori i les necessitats i possibilitats de la demanda del mercat.*»

I a continuació diu: «*En la mateixa línia es tractaran les iniciatives socials d'escolarització de la petita infància (de 0 a 3 anys)*». Més endavant, quan es parla de la gestió indirecta de centres, s'afirma:

«*Concretament, es recull la gestió municipal de centres públics, més enllà de les possibilitats que actualment hi ha, les quals exclusivament se circumscriuen als ensenyaments de la primera etapa de l'educació infantil, o de règim especial o d'adults.*»

OCDE i PISA valoren els nivells educatius de la població en el conjunt. En canvi, quan la LEC defineix l'abast i la gestió del servei públic d'educació, margina clarament i privatitza encara més les etapes educatives no obligatòries: 0-3, FP, artístic i adults.

Malgrat la importància educativa que es dona a l'etapa 0-3, i que el Síndic de Greuges documenta la pitjor qualitat dels centres privats, així com del 25% dels municipals que ja estan gestionats per empreses privades. la LEC proposa continuar incrementant el sector privat –ja majoritari a Catalunya– amb les «iniciatives socials», segons «demanda del mercat»; i també la gestió municipal de les llars públiques.

Pel que fa a la formació d'adults, si reconeixen que un 36% de la població adulta ni tan sols té acabada l'ESO i que només un 2,6% van fer alguna FPA en el curs 2003-04, és escandalós que la LEC no parli d'ampliar aquesta oferta pública, sinó que només l'esmenta en relació a la seva gestió municipal, malgrat totes les advertències del Síndic, respecte a la baixada de qualitat d'aquesta mesura i dels seus efectes privatitzadors.

En relació a la formació professional, el mateix document diu: *«la Llei preveurà diferents possibilitats en la provisió de la formació professional, en la qual han de poder intervenir els diferents agents educatius, territorials, empresarials i sindicals que estiguin interessats en la mateixa definició i titularitat del centre.»*

Si l'escanyament de la FP va venir amb la LOGSE, oferint un sistema més atent a la cobdícia de la patronal que no pas a les necessitats formatives dels joves; ara, un cop expulsats del sistema els alumnes que no superen l'ESO, i presentada com a fracassada, es lliuren als empresaris també els centres, per aprofundir el finançament públic de la preparació de la seva mà d'obra. Així acabarem tenint *sponsors* dels centres, però no es resoldran els greus problemes que pateixen els centres públics per oferir la FP de qualitat que necessitem.

La CGT en defensa de l'ensenyament públic

La nostra proposta parteix del fet que les mancances reals del sistema educatiu públic són el resultat d'una desinversió continuada aplicada pels governs de tots els colors, que han descapitalitzat una escola pública catalana que va sortir de la lluita contra el franquisme com a referent educatiu de qualitat.

Entre els dos model educatius que es desprenen del PISA, volem acostar-nos al finlandès que, sense ser el nostre, conjuga qualitat i equitat.

Per això defensem una llei catalana que:

- * Determini el 6% del PIB català a educació pública;
- * Redueixi els concerts fins a la seva supressió –amb ingrés a la xarxa pública dels centres concertats que vulguin i calgui –com els del CEPEC que les Bases citen–, o del seu professorat en centres públics. Pressupost per a centres i serveis públics. Ni un euro a la privada!
- * Integri el dret a l'escolarització 0-3 anys, amb xarxa pública.
- * Suposi una reducció de grups-classe a tots els centres, començant per P-3 i el parvulari, i reconeixent una reducció sensible als grups-classe d'alumnes amb especial dificultat.
- * Elimini la sisena i apliqui la jornada continuada, invertint el professorat necessari per garantir les reduccions de ràtios per donar suport a les tutories, i garantir reforços i desdoblaments tant a primària com a ESO.
- * Integri la formació dins l'horari laboral donant suport i recursos a propostes d'innovació.
- * Asseguri estabilitat i sous dignes, en condicions laborals regulades i sense externalitzacions, per als treballadors i les treballadores dels centres públics (professorat, PAS, TEIs, TIS,...) i avanci cap el cos únic docent.
- * Garanteixi la gestió democràtica i transparent amb participació de tota la comunitat educativa (professorat, PAS, pares, mares i tutors, alumnes...)
- * Asseguri serveis públics de lleure per a les famílies que els calgui, per fer compatible la vida laboral i familiar, tot impulsant la reducció de la jornada laboral.
- * Garanteixi l'oferta pública necessària de formació professional i artística, sense condicionants ni ingerència d'entitats privades.
- * Reconegui que, també per a la persona adulta, l'ensenyament públic és un dret; i desplegui una xarxa que ofereixi tots els nivells a tot el territori.

**L'ENSENYAMENT
PÚBLIC NO ES VEN!**

* Mireu amb els companys i companyes la presentació (pps) que teniu en el CD adjunt per tenir més raons per lluitar fins la retirada de les Bases de la LLei d'Educació de Catalunya.

* Feu claustres i zones per discutir la LEC i acordar formes de mobilització

* Poseu-vos en contacte amb nosaltres tant per aclarir dubtes o concretar una xerrada, com per fer sentir la vostra veu.

* I si voleu ser un més de nosaltres, entreu al web www.cgtcatalunya.cat/cgtense o feu-nos arribar aquesta butlleta i afilieu-vos a CGT!

L'ensenyament públic no es ven!

Vine amb nosaltres!

Dades personals

Nom i cognoms..... NIF/NIE.....

Adreça..... PoblacióCP..... Comarca.....

Telèfon..... Mòbil Email.....

Dades laborals

Empresa..... Centre de treball.....

Adreça centre de treballPoblació..... CP.....

Comarca..... Telèfon.....

Conveni col·lectiu

Ensenyament públic Laboral públic Privada Lleure Altres.....

Situació laboral

Actiu contracte indefinit, funcionari, interi jornada completa Aturat

Actiu amb contracte temporal, suplències i mitjes jornades Jubilat

Domiciliació bancària

Banc/Caixa..... Núm. Entitat..... Agència núm.....

Adreça..... Població.....CP.....

Núm. Control..... Compte/Llibreta.....

Data..... Signatura

